

higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

N630(A)(J1)H

NASIONALE SERITIKAAT

KUNSGESKIEDENIS N6

(3050566)

1 Junie 2018 (X-Vraestel)

09:00–12:00

Hierdie vraestel bestaan uit 9 bladsye.

DEPARTEMENT VAN HOËR ONDERWYS EN OPLEIDING
REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA
NASIONALE SERTIFIKAAT
KUNSGESKIEDENIS N6
TYD: 3 UUR
PUNTE: 200

LET WEL: Indien jy meer as die vereiste getal vrae beantwoord, sal slegs die vereiste getal nagesien word. Alle werk wat jy nie wil laat nasien nie, moet duidelik deurgehaal word.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Beantwoord AL die vrae uit AFDELING A.
 2. Beantwoord AL die vrae uit AFDELING B.
 3. Lees AL die vrae aandagtig deur.
 4. Nommer die antwoorde volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik is.
 5. Skryf netjies en leesbaar.
-

AFDELING A (VERPLIGTEND)**VRAAG 1**

1.1 Bestudeer ILLUSTRASIE A noukeurig en beantwoord die vrae.

ILLUSTRASIE A

Ian Marley. *Yo! Da Light*. 2015. Giclée op argief katoen lap papier.

Ian Marley is 'n bekende en uiters talentvolle Suid-Afrikaanse kunstenaar. Hierdie kunswerk word elektronies op spesiale papier gedruk.

1.1.1 Analiseer die kunswerk volgens die formele aspekte van kuns.

Oorweeg elk van die volgende:

- (a) Komposisie (4)
- (b) Medium en tegniek (2)
- (c) Perspektief (2)

1.1.2 Hoe het die kunstenaar ritme in die werk geskep? (2)

1.1.3 Is die werk slegs oor Lego-figure of is daar 'n dieper betekenis? Verduidelik. (2)

1.2 Bestudeer ILLUSTRASIES B en C noukeurig.

ILLUSTRASIE B

Eduardo Paolozzi. *Head*. 1993. Brons beeldhouwerk.

ILLUSTRASIE C

Angus Taylor. *Composite portrait*. 2015. Belfast graniet en vlekvrige staal gestol met beton.

- 1.2.1 Vergelyk ILLUSTRASIES B en C volgens die medium en tegniek wat gebruik word. Hoe is hierdie werke geskep? (4)
- 1.2.2 Wat is die ooreenkomste tussen die twee werke? (2)
- 1.2.3 Hoe sou jy elke werk beskryf of klassifiseer, byvoorbeeld abstrak, realisties of figuurlik, ensovoorts. Motiveer die antwoord. (4)
- 1.2.4 Na jou mening, watter van die twee kunswerke roep die meeste emosies op? Motiveer die antwoord. (2)
- 1.2.5 Watter van die twee werke verkies jy? Gee 'n rede. (2)

1.3 Bestudeer ILLUSTRASIES D en E noukeurig.

ILLUSTRASIE D

Portchie. *Skipping rope*. S3093.

ILLUSTRASIE E

JH Pierneef. *Church in Pietermaritzburg*.

Een van die kunstenaars hierbo is 'n suksesvolle kommersiële kunstenaar. Die ander kunstenaar is 'n baie vaardige en gerespekteerde ou meester. Albei kunstenaars woon/het gewoon en verf/het gevef in Suid-Afrika.

Vergelyk die twee skilderye en beantwoord die volgende vrae:

- 1.3.1 Identifiseer die kommersiële kunstenaar en gee redes vir die antwoord. Sê of jy van hierdie soort kuns hou. (4)
- 1.3.2 Bespreek die ooreenkomste in die kunswerke. (4)
- 1.3.3 Gee jou mening oor die betekenis en verhaal van elke kunswerk. (2)
- 1.3.4 Stel jou voor dat jy 'n kunsbelegger is wat kan bekostig om een van die skilderye hierbo te koop. (4)
- Watter van die twee werke sou jy koop? Verduidelik hoekom met verwysing na die kunstenaar se tegniek. (4)

[40]

VRAAG 2

Impressionisme is gebou op die innovasies van Realisme deur weg te breek van godsdienstige en mitologiese temas ten gunste van die daaglikse lewe.

Met verwysing na die oorsprong van die term *impressionisme*, ontleed die kunswerke van Monet en EEN ander Impressionis.

[20]

VRAAG 3

Seurat, Gauguin, Van Gogh en Cézanne, die groot kwartet van die postimpressionistiese groep, verteenwoordig 'n wye reeks uiteenlopende verkenning, maar saam verteenwoordig hulle die onmiddellike bronne van die meeste idees van die twintigste-eeuse skilderkuns.

Bespreek en brei uit oor hierdie idees deur die werke van enige TWEE van bogenoemde kunstenaars te ontleed. Verwys na hul individuele benaderings tot skilderkuns.

[20]**VRAAG 4**

Kunstenaars uit hierdie groep het geglo dat hulle vry is om kleur onafhanklik van natuurlike voorkoms te gebruik, en het 'n struktuur gebou van abstrakte kleur, vorms en lyne wat vreemd is aan die 'Madame', boom- of stillewe skildery wat die basis van die struktuur bly.

Die eienskappe wat hierbo beskryf word, behoort aan watter beweging? Brei uit oor die beweging se eienskappe en bespreek ten minste TWEE kunstenaars se kunswerke om jou begrip van hul gebruik van kleur te bewys.

[20]**VRAAG 5**

Duitse ekspressionisme is 'n kulturele beweging wat tydens die Eerste Wêreldoorlog begin het en gedurende die 1920's sy toppunt bereik het. Dit kan die beste beskryf word as 'n kreatiewe beweging, maar veral wat die skilders aanbetref, was dit ook 'n ingesteldheid. Die Duitse ekspressionisme was vroeg in die verlede verteenwoordig deur twee groepe kunstenaars, naamlik Die Brücke in Noord-Duitsland en Der Blaue Reiter in die Suid.

Ontleed en bespreek die filosofiese en estetiese verskille tussen die twee groepe binne die Duitse ekspressionisme deur na die kunswerke van ten minste EEN kunstenaar van Die Brücke en EEN kunstenaar van Der Blaue Reiter te verwys.

[20]**VRAAG 6**

Kubisme was een van die invloedrykste visuele style van die vroeë twintigste eeu. Dit is geskep deur Pablo Picasso (Spaans, 1881-1973) en Georges Braque (Frans, 1882-1963) in Parys tussen 1907 en 1914.

Op sy dag is die Kubisme as absurd en aardig beskou, en die vraag is gelig of innovasies wat aan die intellek voorgelê word, en uit die intellek voortspruit, bestaande uit geometriese spekulasies, kunswerke van verteenwoordigende voorwerpe kan vervang.

Verdere uitwerking op hierdie stelling deur die kunswerke van EEN kunstenaar uit enige TWEE van die drie fases binne Kubisme te ontleed.

[20]**TOTAAL AFDELING A: 140**

AFDELING B

Beantwoord enige DRIE vrae in hierdie afdeling.

VRAAG 7

Marinetti het daarop aangedring dat 'n motorvoertuig versier met groot pype soos slange met plofbare asemhaling ... 'mooier is as 'n bekende Griekse beeld in die Musée du Louvre. Vir baie kunstenaars uit die twintigste eeu het hierdie standbeeld klassisisme en die glorie van vorige beskawings verteenwoordig.

Wat het Marinetti geïnspireer om so 'n dapper verklaring te maak? Motiveer die antwoord deur die kunswerke van TWEE Futuristiese kunstenaars wat dieselfde belange en oortuigings as Marinetti gehad het, te bespreek.

[20]**VRAAG 8**

Suprematisme omhels nie 'n humanistiese filosofie wat die mens in die middel van die heelal plaas nie. Dit beskou die mens, die kunstenaar, eerder as skepper en sender van absolute wan objektiviteit, wat vir Malevich die enigste ware werklikheid van die wêreld is.

Stel jou voor dat jy in 1920 'n kunskritikus is wat een van Malevich se uitstallings besoek. Skryf 'n artikel vir die plaaslike koerant waarin u die kunswerke bespreek en krities analiseer nadat u met hierdie Suprematis vergader het. Begin die artikel deur die agtergrond en invloede van hierdie beweging en / of kunstenaar kortliks te verduidelik.

[20]**VRAAG 9**

Volgens Van Doesburg was die doel van De Stijl 'n totale integrasie van kuns en lewe: 'Daarom moet die idee van kuns as 'n illusie wat afgeskei is van die werklike lewe verdwyn.'

Verduidelik hierdie stelling deur die eienskappe van De Stijl te bespreek. Verwys na die volgende:

9.1	Oorsprong en invloede van De Stijl	(8)
9.2	Piet Mondrian se kunswerke	(12)
- [20]**

VRAAG 10

Die wortels van Dada lê in vooroorlogse avant-garde. Die term anti-kuns, 'n voorloper van Dada, is omstreeks 1913 deur Marcel Duchamp geskep om werke te karakteriseer wat aanvaarde definisies van kuns uitgedaag het.

Bespreek die eienskappe van Dada deur die kunswerke van Marcel Duchamp te analiseer.

Verwys na die volgende opskrifte in die bespreking:

- 10.1 Oorsprong en invloede (6)
- 10.2 Ready-mades, assisted ready-mades en ander werke van Duchamp (14)
[20]

VRAAG 11

Salvador Dalí (1904-1989) het die term surrealisme 'n algemene naamwoord in alle tale gemaak. Dit dui op 'n kuns wat irrasioneel, eroties, kranksinnig en modieus is.

Met verwysing na hierdie stelling, bespreek die eienskappe van Surrealisme deur te verwys na die kunswerke van Salvador Dalí en ten minste EEN ander Surrealis wat jy bestudeer het. [20]

VRAAG 12

Die kunstenaars van die New York-skool in die 1950's het geskei in twee groot afdelings, naamlik die aksie skilders (aanvanklik die kwasskilders) en die kleurveldskilders.

In 'n analise van hierdie twee groot afdelings binne Abstrakte Ekspresionisme, bespreek die kunswerke van EEN kunstenaar uit aksieverf en EEN kunstenaar uit kleurveldskilder-kuns. Verwys na die verskillende prosesse en benaderings wat elke kunstenaar gebruik om sy/haar kunstwerk te skep. [20]

VRAAG 13

Chuck Close is miskien is die mees intensiewe eksperimentis met die fotografiese portretbeeld (spesifiek selfportret).

Bespreek die kunswerke van Close en EEN ander superrealistiese kunstenaar met verwysing na die volgende:

- 13.1 Onderwerp
- 13.2 Invloed van fotografie
- 13.3 Kunstenaar se tegniek

VRAAG 14

Die skilderye van die Pop-kunstenars deel nie net 'n aanhangsel aan die alledaagse, algemene of vulgêre beeld van moderne Amerika nie, maar ook die hantering van hierdie beeld op 'n onpersoonlike en neutrale manier.

Motiveer en brei uit oor hierdie stelling deur die kunswerke van ten minste TWEE Pop-kunstenars wat jy bestudeer het, te ontleed.

[20]**VRAAG 15**

Konseptuele kuns het gedurende die 1960's as 'n beweging ontstaan - gedeeltelik as 'n reaksie teen formalisme soos wat dit deur die invloedryke New York-kunskritikus Clement Greenberg geartikuleer is. Volgens Greenberg het die modernistiese kuns 'n proses van progressiewe vermindering en verfyning gevolg om die noodsaaklike, formele aard van elke medium te definieer.

Konseptualisme neem soveel verskillende vorme aan as wat daar kunstenaars is. Dit pas elemente van gebeure, videokuns, aardkuns, liggaamskuns, popkuns, kuns en ligkuns aan.

Kies TWEE of meer van hierdie elemente wat kunstenaars gebruik het om kuns te maak en bespreek gepaste werke deur enige TWEE of meer Konseptuele kunstenaars wat jy bestudeer het.

[20]

TOTAAL AFDELING B: 60
GROOT TOTAAL: 200